

کتابشناسی حوادث و بلایای طبیعی

نویسندگان:

دکتر حسن اشرفی ریزی

دانشیار گروه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی
و رئیس مرکز تحقیقات فناوری اطلاعات در امور سلامت

بهجت طاهری

کارشناس ارشد علم سنجی

نیره السادات سلیمانزاده نجفی

کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

با مقدمه‌ای از:

دکتر محمد حسین یارمحمدیان

استاد گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی
و رئیس مرکز تحقیقات مدیریت و اقتصاد سلامت

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

سرشناسه	اشرفی ریزی، حسن، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	کتابخناسی حوادث و بلایای طبیعی / نویسندگان حسن اشرفی ریزی، بهجت طاهری، نیره السادات سلیمانزاده نجفی؛ با مقدمه ای از محمدحسین یارمحمدیان؛ [به سفارش] دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان، معاونت پژوهشی و فناوری.
مشخصات نشر	اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۳۵۳ ص.
شابک	978-964-5245-59-5
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	ص.ع. به انگلیسی: By: HasanAshrafi rizi , BehjatTaheri. Disaster NaturalNayereSoliemanzadeh, Bibliography of
یادداشت	کتابنامه: ص. [۳۵۱]-۳۵۲.
موضوع	بلاهای طبیعی -- کتابشناسی
موضوع	بلاهای طبیعی -- مقاله نامه
موضوع	بلاهای طبیعی -- پایان نامه ها
شناسه افزوده	طاهری، بهجت، ۱۳۶۷ -
شناسه افزوده	سلیمانزاده نجفی، نیره السادات، ۱۳۶۷ -
شناسه افزوده	یارمحمدیان، محمدحسین، ۱۳۴۳ - مقدمه نویس
شناسه افزوده	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان، معاونت پژوهش و فناوری
شناسه افزوده	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان
رده بندی کنگره	Z۶۰۰۴ ۱۳۹۳ ۶۰۰۴ / دالفا ب
رده بندی دیویی	۳۶۳۳۴ / ۰۱۶
شماره کتابشناسی ملی	۳۶۸۳۷۴۳

نام کتاب: کتابشناسی حوادث و بلایای طبیعی

نویسندگان: دکتر حسن اشرفی ریزی - بهجت طاهری - نیره السادات سلیمانزاده نجفی
ناشر: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

شابک: ۵-۵۵۹-۵۲۴-۹۶۴-۹۷۸

قطع: وزیری

تعداد صفحات: ۳۵۳

تاریخ چاپ: زمستان ۱۳۹۳

نوبت چاپ: اول

قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان

تیراژ: ۱۰۰۰

کلیه حقوق برای دانشگاه علوم پزشکی اصفهان محفوظ است.

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - ص.ب. ۳۱۹-۸۱۷۴۵

E-mail: publications@mui.ac.ir

<http://publications.mui.ac.ir>

تلفن: ۰۳۱-۳۷۹۲۳۰۶۶-۷

دورنما: ۰۳۱-۳۶۶۸۵۷۶۳

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۱۳	مقدمه
۱۵	نمایه بر اساس کد بازیابی کتاب‌ها
۹۳	کد بازیابی بر اساس مقالات نشریات ادواری
۱۵۳	نمایه بر اساس کد بازیابی طرح‌ها و پایان‌نامه‌ها
۲۱۹	نمایه بر اساس کد بازیابی مقالات همایش‌ها
۲۲۳	نمایه الفبایی عنوان
۲۸۷	نمایه الفبایی نویسندگان
۳۴۱	نمایه الفبایی موضوعی
۳۵۱	منابع

www.ketab.ir

پیشگفتار

بحران به وسیله انسان و یا طبیعت ایجاد شده و ممکن است در هر مکان و زمانی اتفاق بیفتد (یارمحمدیان، یعقوبی و یوسفی منز، ۱۳۸۸: ۵۵). بلایای طبیعی و حوادث مختلف همواره جزئی از زندگی بشر بوده و تلفات و خسارات ناشی از آن زیان‌های جبران ناپذیری به ملت‌ها وارد کرده است (سیرصدر و حسینی زارع، ۱۳۸۸: ۹). بلایای طبیعی شامل خشکسالی، زلزله، آتشفشان، سیل، یونانی، برف و باران شدید، تگرگ، بهمن، رانش زمین و ... می‌باشد. کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه یافته بیشتر مستعد بلایا و حوادث هستند. بیش از ۹۰ درصد مرگ‌ها ناشی از بلایای طبیعی تنها در این کشورها رخ می‌دهد. ایران نیز در معرض دامنه وسیعی از بلایای طبیعی قرار دارد (رضایی و بهشتی‌زاده، ۱۳۸۸: ۲۶). این حوادث از دیرباز در جهان باعث بروز مشکلات فراوان و خسارات جانی، مصدومیت‌ها، معلولیت‌ها و زیان‌های اقتصادی بیشماری شده است (شمس، عتیقه‌چیان و یارمحمدیان، ۱۳۸۸: ۱۱۸؛ یارمحمدیان و همکاران، ۱۳۹۳). به نظر می‌رسد با توجه به منحصرنفر بودن و اضطراری بودن شرایط، مدیریت بحران لازم و ضروری است (شیرزادی، یارمحمدیان و بهرامی، ۱۳۸۸: ۱۸۸). اما نکته اساسی و راس هرم مدیریت بحران، وجود آگاهی و اطلاعات عموم مردم و نیز پژوهشگران در قبل، حین و بعد از حوادث می‌باشد. دسترسی به موقع به این اطلاعات بسیار مهم و ضروری است. کتابشناسی‌ها یکی از ابزارهای بسیار مهم در این خصوص هستند.

تدوین کتابشناسی، به عنوان نخستین گام در هر پژوهش، ملجایی برای شناسایی دقیق منابع اطلاعاتی منتشر شده در هر حوزه و بررسی دیدگاه موجود در این خصوص را فراهم می‌آورد. در عین حال به پژوهشگر کمک می‌کند تا از تکرار کار دیگران بپرهیزد و نیز از آموخته‌ها و تجارب دیگران نیز بی‌بهره نماند. تألیف کتابشناسی موضوعی حوزه حوادث

طبیعی به ما کمک می‌کند تا نمایی فراگیر و منسجم از تلاش‌های پراکنده عرضه کنیم تا از این طریق بتوانند با توجه به مطالب مطرح شده تبیین درستی از این حوزه را برای خوانندگان این نوع آثار فراهم نمایند. در این پژوهش اطلاعات کتابشناختی متون منتشر شده در این زمینه از ابتدا تا تقریباً اواخر سال ۱۳۹۲ استخراج شده است.

اطلاعات مورد نیاز این پژوهش از طریق نسخه تحت وب کتابشناسی ملی ایران، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری، فهرست پویای کتابخانه‌های دانشگاه‌های مادر و مهم کشور، مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) و کتابخانه آستان قدس رضوی و ... گردآوری شده است. اطلاعات این کتابشناسی بر اساس سیاهه‌ای طراحی شده تدوین شده است. تدوین این سیاهه واریسی بر اساس استاندارد بین‌المللی کتابنامه‌نویسی^۱ است که توسط ایفلا^۲ منتشر شده است. همچنین شبکه تنظیم اطلاعات کتابشناختی بر اساس سبک APA (انجمن روانشناسان آمریکا) می‌باشد. اما با توجه به اینکه مخاطبان این اثر دامنه گسترده‌ای در جامعه از پژوهشگران حوزه‌های تا مردم عادی در جامعه را در بر می‌گیرد، لذا تغییراتی جزئی در شیوه نوشتن برخی اطلاعات کتابشناختی به وجود آمد تا عموم مردم نیز اصطلاحات به کار رفته را به طور دقیق متوجه شوند. برای مثال در تنظیم نشریات ادواری از کلماتی مانند دوره، جلد و شماره استفاده شده است.

کتابشناسی حاضر شامل ۸۸۷ عنوان کتاب، ۱۰۶۴ عنوان مقاله نشریه ادواری، ۲۰ عنوان مقاله همایش و ۵۶۳ عنوان پایان‌نامه کارشناسی، رساله دکتری تخصصی و طرح پژوهشی به زبان فارسی است که در مجموع ۲۵۳۷ عنوان می‌باشد. این اثر برای آغاز و انجام پژوهش به یاری محققان، دانشجویان حوزه‌های پزشکی، پرستاری، زلزله، مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، مدیریت اطلاعات سلامت، روانشناسی، مشاوره، جامعه

1. International Standard Bibliographic Description (ISBD)

2. International Federation of Library Associations (IFLA)

شناسی، مدیریت حوادث و بلایا و بسیاری از رشته‌های دانشگاهی دیگر می‌شتابد. این اثر همچنین به عنوان منبع کمک درسی در رشته‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی و کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی. به ویژه در درس‌های «مرجع‌شناسی فارسی»، «مرجع‌شناسی تخصصی» و «اصول کار مرجع» و نیز برای کتابداران به عنوان ابزار مرجع در پاسخگویی به سوالات مراجعان به کتابخانه، قابل استفاده است. از ویژگی‌های ممتاز این اثر، نبود اثر جامع و روزآمد در حوزه کتابشناسی حوادث در داخل کشور می‌باشد. همچنین سعی نویسندگان بر این بوده است که تمام متون مرتبط (توجه به اصل جامع و مانع بودن) در این حوزه شناسایی و گردآوری شوند.

این اثر شامل ۴ بخش (اشرفی‌ریزی، کاظم‌پور و طاهری، ۱۳۹۰؛ و اشرفی‌ریزی و همکاران، ۱۳۹۱) می‌باشد.

الف. نمایه بر اساس کد بازبایی: در این بخش ابتدا منابع بر اساس نوع محمل (کتاب، نشریه ادواری، مقاله همایش و پایان‌نامه و طرح پژوهشی) گروه‌بندی شده و منابع در زیر هر یک از این گروه‌ها به ترتیب الفبایی نام خانوادگی نویسنده اثر تنظیم گردیده و برای هر منبع یک کد در نظر گرفته شد. این کد از عدد یک شروع شده و تا آخرین منبع ادامه دارد. در اینجا برای مثال از منبع ۱۷ استفاده گردیده است.

مثال:

۱۷. آسیموف، آیزاک (۱۳۷۶). «آشفشان‌ها». ترجمه احمد خواجه‌نصیرطوسی.

تهران: فاطمی؛ واژه. ۶۰ ص. (آشفشان - ادبیات نوجوانان)

ب. نمایه الفبایی عنوان: در این بخش فارغ از نوع محمل، منابع به ترتیب الفبایی عنوان اثر تنظیم می‌شود و بعد از آن کد بازبایی (آنچه در بخش اول ذکر شد) آورده می‌شود.

مثال:

آتشفشان‌ها: ۱۷

ج. نمایه الفبایی پدیدآورندگان: در این بخش نویسندگان، مترجمان، ویراستاران، استاد(ان) راهنما، و استاد(ان) مشاور، مجریان و همکاران طرح‌های پژوهشی به عنوان پدیدآورندگان اثر در نظر گرفته شد و هر کدام به ترتیب الفبای نام خانوادگی اثر تنظیم شد (ابتدا نام خانوادگی، سپس علامت کاما و در نهایت نام کوچک پدیدآورندگان) و سپس کد بازیابی آورده می‌شود. در تنظیم این بخش از زبان طبیعی استفاده شده است؛ نمایه‌سازان معتقدند زبان طبیعی همان زبان متن مدرک به همراه قواعد نحوی آن است که برای نمایه‌سازی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این نوع زبان، واژه‌های متن (در اینجا نام خانوادگی و نام نویسندگان) عیناً به عنوان مدخل بازیابی انتخاب می‌شوند. همچنین زبان طبیعی در مقابل زبان کنترل شده به کار می‌رود (اشرفی‌ریزی و کاظم‌پور، ۱۳۸۸: ۸۴). لذا از فهرست مستند مشاهیر و مولفان استفاده نگردیده است.

مثال:

آسیموف، آیزاک: ۱۷

د. نمایه الفبایی موضوعی: در این بخش مدخل‌ها (موضوع‌های تعیین شده) به ترتیب الفبایی تنظیم می‌شوند (در این بخش کلیدواژه‌ها یا مدخل‌ها بر اساس عنوان آثار علمی و نیز موضوع‌های انتخاب شده برای این آثار توسط کتابخانه‌ها و یا نویسندگان آثار بوده است) و بعد از آن کد بازیابی (آنچه در بخش اول ذکر شد) آورده می‌شود.

مثال:

تهران و زلزله: ۳۲۹، ۴۵۰، ۵۱۴، ۵۲۶، ۵۳۵، ۶۱۷، ۶۵۱، ۸۹۵، ۹۱۸، ۹۳۴، ۹۳۶ -
 ۹۳۷، ۹۶۸، ۹۸۴، ۹۹۰، ۱۰۱۴، ۱۰۲۹، ۱۱۶۸ - ۱۱۷۲، ۱۱۹۴، ۱۱۸۳، ۱۲۲۰، ۱۲۳۲، ۱۲۷۴

۱۲۷۷، ۱۳۰۷، ۱۳۴۲، ۱۳۹۵، ۱۴۱۷، ۱۴۴۴، ۱۴۵۰، ۱۴۶۳، ۱۴۹۷، ۱۴۹۹، ۱۵۰۵، ۱۵۷۲،
 ۱۵۷۷، ۱۶۱۵، ۱۶۱۸، ۱۶۵۱، ۱۶۵۷-۱۶۵۸، ۱۶۹۶، ۱۷۱۰، ۱۷۹۳، ۱۷۹۹، ۱۸۰۳، ۱۸۱۶،
 ۱۸۱۹، ۱۸۳۸، ۱۸۵۰، ۱۸۷۹، ۱۹۳۱، ۱۹۷۲، ۲۰۷۵، ۲۰۷۸، ۲۰۹۹، ۲۲۰۳، ۲۲۲۸، ۲۲۴۲،
 ۲۲۴۵، ۲۲۵۸، ۲۲۶۵، ۲۳۵۱، ۲۴۲۷، ۲۵۱۰، ۲۵۱۳

اثر حاضر حاصل تلاش بهجت طاهری و نیره السادات سلیمانزاده در گردآوری مطالب می باشد که لازم می دانم از ایشان تشکر و قدردانی نمایم. این کتابشناسی نیز همانند آثار قبلی مؤلف در این خصوص، خالی از اشکال نیست. اینجانب منتظر نکات ارزشمند پژوهشگران محترم در این خصوص می باشم.

با تشکر

دکتر حسن اشرفی ریزی

زمستان ۱۳۹۳